Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII Ч. 135. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 22-го ЛИПНЯ 1981 — ЦЕНТІВ 25 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 22, 1981 — No. 135. VOL LXXXVIII

Відбувся третій делеґатський З'їзд Союзу братств і сестрицтв

Клівленд, Огайо. — В днях 4-5 липня ц. р. тут відбувся третій делегатський З'єзд Союзу Українських Католицьких Братств і Сестрицтв Америки. В З'їзді брали участь 26 уповноважених делегатів дев'ятьох братств і сестрицтв з усіх 13-ох членських організацій.

Блаженніший Патріярх Йосиф вітав З'їзд окремим листом, дякуючи одночасно за проведену Союзом збірку на жертви землетрусу в Італії. Владики — Митрополит Стефан Сулик і Єпископ Іннокентій Лотоцький — надіслали З'їздові архиєрейські благословення з побажанням плідної праці в парафіях та для добра цілої нашої помісної Церкви. Усно вітав, між іншим, З'їзд проф. Богдан Лончина, голова Українського Патріярхального Товариства, який підкреслив співзвучність цілей патріярхального руху і братських організацій.

З'їздом проводила президія в складі: мгр Орест Казанівський, голова, проф. Олена Дуб і Володимир Мисів, заступники, і Зиновій Бігун та Роман Дубенко (секретарі). Звітували д-р Василь Маркусь — голова Союзу, Орися Гарасовська — містоголова, та члени крайової старшини — Мирон Панчук, д-р Володимир Процюк, д-р Ярослав Кривяк і голова провірної ради, Сузанна Казанівська. Представники братських організацій подали інформації про діяльність і проблеми на місцях.

В дискусії піднесено присутніми низку практичних справ сучасної парафіяльної дійсности, як і загальних церковних проблем, якими живе патріярхальний рух. Ці дискусії й були віддзеркалені в резолюціях З'їзду.

До нової старшини були обрані: д-р В. Маркусь — голова, О. Гарасовська і ред. Роман Данилевич — заступники голови, Оленка Ґанушевська-Ґаладза — секретар, Я. Кривяк — скарбник, д-р Юліян Колтун — організаційний референт, Р. Дубенко — референт молоді. До провірної ради увійшли: С. Казанівська — голова, Іванна Климовська і Роман Боднарук — члени.

З'їзд був зв'язаний з низкою церковних відправ: в суботу відправлено Соборну Літургію, на якій проповідував о. Андрій Чировський з Чікаґо. В суботу вечером настоятель Свято-Покровської парафії в Клівленді, о. д-р Іван Тилявський, служив вечірню, а співали члени Братства Молоді св. Бориса і Гліба в Чікаґо. В неділю на Соборній Літургії, в час якої співав місцевий церковний хор, проповідував о. митрат Зенон Злочовський, настоятель Свято-Михайлівської парафії в Філядельфії.

В суботу увечері відбувся вечір з програмою і перекускою для учасників З'їзду і гостей в кількості близько 150 осіб. Вечором проводила О. Гарасовська; з привітом виступив голова Союзу. В першій частині Юрій Миськів висвітлив два мистецькі фотомонтажі з музикою під заголовками „Нема Алли..." (про Аллу Горську) та „Тверді мелодії (про Михайла Сороку). Стефанія Кралька продеклямувала власну поезію „У липневі дні". В другій розваговій частині Іванна Климовська (Язичинська) виконала дві гуморески — „Про наші академії і промови" та „Культура і письменство".

Третій братський З'їзд був черговою нагодою зустрічі для поглиблення молитовного життя, організаційної співпраці і приятельських взаємин братчиків і сестриць з різних осередків.

В Ірані починається громадянська війна

Тегран, Іран.— Терор ісламського уряду, стосований до його противників, починає викликувати щораз ширший спротив. Збройний спротив концентрується покищо в Теграні та в районах положених над Каспійським морем і вздовж совєтської границі, де завжди були міцні московські впливи.

В Теграні продовж 24 годин, як подала місцева преса було около 15 збройних атак на різні урядові будинки, поліційні станиці тощо. Крім цього вже два дні підряд невідомі особи обкидують гранатами центр інформаційного агентства ПАРС, яке стало осередком урядової пропагандивної акції. Прем'єр Махоммед Алі Раджай після одної з таких атак відвідав приміщення ПАРС-у, щоб підтримати стійкість його працівників. З ПАРС-у ісламська влада звільнила більш як одну третю працівників і дала на їх місце освічених мулл і глибоко віруючих мусулман. Через те ПАРС майже спаралізований і не може виконувати своїх завдань.

Ісламська влада продовжує далі арешти й розстріли В часі поліційних облав, проведених одніеї ночі, поліція схопила понад 200 людей, яким вона закидає приналежність до лівих підпільних груп, а головно до Муджагедін-і-Хальк. Так само зміцнила поліція свої акції проти національних меншостей, а в першу чергу проти курдів. В Табрізі розстріляно для построху одного з курдських лідерів, якому поліція закинула зв'язки з нелегальною Курдською демократичною партією.

Діяльність ісламського режиму на різних ділянках життя видно слабне, а в деяких випадках повністю припинена. Звичайно створену прогалину виповнюють ісламські охоронники, які не відповідають ані перед державними чинниками, ані перед своїм центральним командуванням, а кожен осередок намагається виступати в імені аятолли Хомейні й перед тим відповідати та від нього діставати доручення. Не зважаючи на великий зріст видатків, парлямент зменшив державний бюджет з 40 більйонів долярів на 39. Зменшення бюджету особливо відчувають збройні сили Ірану через те, що ісламські керівні чинники їм не довіряють і намагаються, де тільки можна заступити їх ісламськими охоронниками.

МОСКВА ВИЯВЛЯЄ ГЛИБОКЕ НЕЗАДОВОЛЕННЯ

Москва. — Москва не приховувала свого невдоволення з розвитку подій у Польщі, але щойно повністю виявилося воно після висліду дев'ятого надзвичайного з'їзду польських комуністів у Варшаві.

Від самого початку совєтські лідери вимагали від першого секретаря польської комуністичної партії, Станіслава Кані та від прем'єра уряду Войцеха Ярузельського, щоб ті застосували силу. Обидва лідери категорично відмовлялися від того, бо знали попередню совєтську практику. Москві вигідно наштовхнути уряд сателітної держави проти власного народу, бо тоді він втратить підтримку народу й існуватиме завдяки московській ласці, А. коли така ласка скінчиться, такий уряд паде. Так було у Польщі вже двічі: з Ґомулкою і Ґєреком останньо. Таке саме було і в інших сателітних країнах. Каня і Ярузельські бачили ту „процедуру" нераз і самі не захотіли стати її інструментом.

Відтак Москва домагалася не допустити до з'їзду польських комуністів. Та і це не вдалося. Поляки не далися ані відмовити від відбуття з'їзду, ані застрашити. Численні поїздки московських червоних „думних дяків" до Варшави на чолі з Сусловим і Ґромиком скінчилися невдачею. Москва для натиску цілий час висловлювалася критично й атакувала події в Польщі, використовуючи для цього засоби масової інформації, а в першу чергу пресу й агентство ТАСС. Та й це не допомагало. Але перебіг з'їзду польських комуністів і його ухвали вже таки зовсім схвилювали московських можновладців і вони дали цьому публічний вислів.

Спершу у ґратуляційній телеграмі до Кані Брежнєв переступив усі дотеперішні норми у таких випадках і не назвав Кані: „дорогий товаришу", як це завжди у таких випадках прийнято в Москві робити, а „шановний товаришу". А вже зміст телеґрами, то зовсім надзвичайний. Брежнєв ані словом не бажає успіхів Кані, а тільки одним реченням після висловлення ґратуляцій йому за вибір каже: „Я певен, що братня дружба, яка лучить КПСС з ПОРП (партія польських комуністів) буде зростати на принципах марксизму-ленінізму та соціялістичного інтернаціоналізму".

Московські висланики важко працювали за кулісами щоб було вибрано Тадеуша Ґрабського, а не Каню. Прозрадило це агентство ТАСС коли подало, що проти Кані є контркандидат. Але, коли Ґрабські перепав уже у виборах до ЦК, тоді ТАСС подало тільки, що проти Кані „були інші кандидати"

ДІТРОЙТ ПІДГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО 10-ГО ФЕСТИВАЛЮ

Дітройт, Мич. — Українська громада тут закінчує підготовку до 10-го Українського Фестивалю, який, відбудеться у днях 7, 8 і 9-го серпня у Гарт Плаза.

Хоча літо — це час відпочинку і подорожей, одначе для членів Фестивального комітету і заанґажованих організацій — це час інтенсивної праці, щоб триденний фестиваль пройшов якнайкраще, бо це ж наша репрезентація перед американським світом.

Міська управа Дітройту ще у 1972 році започаткувала програму етнічних фестивалів, що відбуваються кожного кінця тижня від половини травня аж до кінця вересня. У 1979 році місто побудувало для цієї цілі спеціяльні приміщення над рікою Дітройт, поблизу Ренесанс-Центру і авдиторії Форда. Тут міститься великий амфітеатр під відкритим небом, де відбуваються програми; є 28 повністю випосажених кухонь, де продаються етнічні страви; і також є ґалерія, де влаштовуються виставки народного мистецтва та різні покази. Кожна більша національна група влаштовує свій власний фестиваль під час одного кінця тижня.

Українська група в Дітройті, хоч не така чисельна, як інші, завжди має дуже успішні фестивалі, що втішаються великою популярністю серед загальноамериканської публіки. Українські церковні та світські організації приготовляють у величезній кількості українські страви, печиво, — все домашнього виробу, та різні напої.

Одначе найбільшою атракцією є програма, яку загально визнано за найкращу з-поміж усіх фестивалів. У цьому році, як і в попередніх, виступить танцювальний ансамбль „Гомін України" під керівництвом Іванни Драгінди-Кульчицької. Цей ансамбль — широковідомий зі своїх виступів у ЗСА і в Канаді, разом з дитячими групами начислює біля 300 учасників. Програма фестивалю дуже багата, бо крім танцювальних груп це виступить відома співачка Одарка Худоба з Торонто, бас-баритон Ярема Цісарук, квінтет бандуристів Капелі ім Т. Шевченка, квінтет „Сузір'я" з Торонто, тріо гуцульських музик з Віндзору та інші вокально-інструментальні групи. Цікавим теж буде показ вишиваних одягів з коментарем англійською мовою.

Слід ще згадати про ґалерію, де виставку народного мистецтва щорічно підготовляє Союз Українок Америки. Цим разом темою виставки буде українська вишивка в її історичному аспекті. Серед експонатів, що їх в більшості виконала Мирослава Стахів з Ню Джерзі, є стіби вишивок з усіх частин України, вишивані герби та ориґінальна мапа українських вишивок за їх географічною приналежністю. В суботу, 8-го серпня, та в неділю, 9-го серпня, о год. 3:00 по полудні, в цій же ґалерії М. Стахів матиме ілюстровану прозірками програму про еволюцію вишивки в Україні.

Під час усіх трьох днів буде йти звукова програма прозірок „Подорож по Україні", а також будуть покази писання писанок та різьби. Різні українські вироби, книжки та платівки можна буде набути в кіосках на Гарт Плаза. Комітет запрошує всіх українців до участи. Вступ на фестиваль і програма вільні.

Австралія під обстрілом органів КҐБ

Сидней, Австралія. — Австралія вже не від сьогодні знаходиться під атакою різних совєтських служб, а зокрема КҐБ. Українська громада на тому континенті й інші подібні громади вже від давна це відчувають, а останньо австралійська преса звернула увагу, що совєтський наступ іде широким фронтом на всіх відтинках австралійського життя.

„Нешенел Таймс" в числі з 4-го квітня, подає в статті під заг. „КҐБ тріюмфує в Австралії" пера Чепмена Пінчера докладніші дані про проникання совєтської аґентури в австралійські урядові кола. Проникання це відбувається великою мірою при помочі несовєтських дипломатів і аґентів, а через громадян інших країн. Пінчер твердить, що це проникання почалося ще за часів Кіма Филбі і його керування однією з англійських секретних інституцій. Завдяки Филбі в Австралії осіли різні совєтські аґенти британського походження і продовжують свою роботу дотепер, поширивши значно свою організаційну сітку. Цією справою зайнялася вся австралійська преса, яка знайшла сліди совєтського проникання в міністерство закордонних справ, в уряд прем'єра, а навіть в централю австралійської розвідки. Як звичайно в таких випадках буває австралійський прем'єр М. Фрейзер заперечив подавані пресою факти, а тільки пояснив, що в цих справах ведеться слідство.

В Австралії є відносно сильні групи слов'янських еміґрантів. Однією з найбільш впливових є польська, бо сюди прибуло чимало польських комбатантів з Другої світової війни, які дістали матеріяльну допомогу й усі привілеї воюючих австралійських союзників. З польських кіл було відомо, що до них пробували проникати польські режимові аґенти, які є на службі Москви. Серед українців уже давно звернули увагу на це, що совєтські чинники дуже наполегливо працюють на українському відтинку. Австралія була мабуть єдиною країною, де совєтські моряки діставали дозвіл перебувати, навіть ночувати в українських родинах, обмінюватися

(Закінчення на стор. 3)

У світі

У ВИСЛІДІ ВЕЛИКОГО СКАНДАЛУ, зв'язаного з виявленням діяльности й листи членів масонської льожі П-2, відійшли у відставку всі п'ять командирів різних італійських родів зброї. Тепер уряд номінував нових на їхнє місце. Шефом генерального штабу всіх збройних сил Італії на місце адмірала Джіованні Торрізі, який добровільно уступив десять днів тому, номіновано генерала Вітторіо Сантіні. Генерал Сантіні дотепер виконував функції командира всіх збройних сил НАТО в секторі Південної Европи. Номінація нового шефа генерального штабу в основному розв'язала кризу на відтинку збройних сил. На інших суспільнополітичних відтинках ця криза триває ще й далі. Особливо дошкульна вона в християнськодемократичній партії, численні керівні члени й парляментаристи якої належали нелеґально до тієї масонської льожі. Масонські льожі в Італії є леґальні, але мусять подавати до публічного відома список своїх членів. П-2 того не робила, а тим самим стала нелеґальною, а крім цього, як виходить з протоколів, на засіданнях тієї льожі обговорювано справу перебрання влади в державі.

ПАПА РИМСЬКИЙ ІВАН ПАВЛО II швидко приходить до здоров'я, так що лікарі сподіваються звільнити його зі шпиталю під кінець цього тижня. Папа мав інфекцію віруса, яка викликувала в нього тривалу гарячку. Тепер це вже минуло.

ВЕСІЛЛЯ АНГЛІЙСЬКОГО престолонаслідника Чарлза з лейді Діяною відрізнятиметься від попередніх також під оглядом служби безпеки. Загальне положення у світі, загострення міжнародного тероризму, а до того, збільшення виступів членів ІРА,- Ірляндської республіканської армії — викликали потребу застосувати такі заходи, які дотепер були немислимі. Насамперед охорона буде густо перетканa узброєними поліцистами та секретними аґентами, які також будуть озброєні. Великою перешкодою для безпеки є докладна програма церемонії, яка нізаяких умов не може й не буде змінена. В програмі подано все точно, до хвилини й усякий можливий напасник може без труду довідатися де й коли буде намічена ним особа. Револьверні замахи на президента ЗСА Роналда Реґена, а відтак на Папу Івана Павла II, показують, що в сучасному світі ніяка особа не є поза безпекою бути метою нападу і вбивства.

ВНУТРІШНЯ БОРОТЬБА В ЕЛЬ САЛЬВАДОРІ загострюється вимогами правиці, яка домагається більших впливів у правлячій хунті. Ці вимоги не викликували б більших клопотів, якщо б не програма реституції і реставрації, якої вимагають крайні праві кола. Ті кола протиставляться всяким соціяльним і економічним реформам, без яких немає виходу з кризи в Сальвадорі. Більшість населення — це селяни, позбавлені землі. Земля є в руках нечисленних великих землевласників, які здають її в аренду за високу ціну. Посідаючи такий могутній економічний засіб у своїх руках, землевласники намагаються нав'язувати свою волю урядовим колам. З цього виросли попередні конфлікти. Хунта, яка знаходиться у складній ситуації, бачить ту небезпеку і хоче відхилити її. Без соціоекономічної реформи буде постійний ґрунт під суспільне незадоволення й ферменти й постійна небезпека партизанки під лівими впливами.

ПОВІНЬ В КИТАЇ ВИКЛИКАНА ВИЛИВАМИ РІКИ Янґтце, триває далі. Вершок повені минув найбільшу гать у Китаї — Ґезуба в провінції Губей, — але її зовсім не ушкодив, хоч, як подало нове китайське інформаційне аґентство, були поважні побоювання, чи це не станеться. Дотепер загинуло в повені близько чотирьох тисяч людей, а ще багато більше загрожено. Одначе, це маленьке число в порівнянні з тим, що колись ставалося в часі таких повеней. Півмільйона людей залишилося наслідком повені без даху над головою. Зміцнені військові й поліційні відділи зміцнюють греблі й несуть поміч населенню.

В Америці

З– ПІД УЛАМКІВ цементових мостів-балконів, що завалилися в готелі Гаєт Рідженсі у Кензас Ситі 17-го липня і впали на голови танцюючих у вестибюлі готелю людей, видобуто вже 111 осіб, а з двома особами, що померли в місцевих шпиталях, число убитих досягло 113. Поранених було 188. Три цементові мости побудовано, щоб удогіднити гостям готелю перехід з їхніх кімнат до кімнат, не переходячи через вестибюль. Чому один з трьох мостів завалився, спричинивши завалення другого, невідомо. Існують припущення, що перший міст завалився від надмірного тягару, коли гості, що зібралися на „чайні танці" масово зібралися на ньому. Це була найбільша готельна катастрофа в історії Америки.

РАДА ВИЩОЇ ОСВІТИ стейту Ню Джерзі таємним голосуванням підвищала оплату за навчання в стейтових і повітових коледжах. Підвищення третє за три роки, і четверте за останніх шість років, піднесе оплату в 17-ох коледжах на 19 відсотків — 50 до 60 долярів, і на 8 відсотків — 64 до 864 долярів, у в ісьмох стейтових коледжа. Оплата буде піднесена також для 38,000 студентів в Ратґерському університеті і для 4,600 студентів нюджерзького Інституту технології, хоч ці високі школи діють незалежно і не потребують згоди Ради для півищення оплати за навчання. У цих високих школах оплата за навчання піднесеться з 940 долярів до 1,110.

З БЮРА генерального хірурга вийшла перша офіційна пересторога для вагітних жінок, щоб вони під час вагітности абсолютно не вживали алькоголю, навіть у невеликих дозах. Недотримування цієї перестороги може спричинитися до побільшення небезпеки викидня, народження меншої, ніж нормально дитини, або народження дітей з різними вадами. Ці поради-попередження, що були надруковані в Бюлетені Адміністрації харчів і лік, розіслано одному мільйонові лікарів і особам інших здоровельних професій.

ОПИТУВАННЯ 10,000 працівників, вибраних „на-сліпо" з працюючого люду в ЗСА, виявило, що четвертина з них сподівається і розраховує на підвищення платні в літніх місяцях, від липня до вересня цього року.

ЛІТНІЙ ВІДПОЧИНКОВИЙ сезон набирає розгону дуже повільно, і індустрія готелева, ресортів, осель, місць таборування і літніх розваг не наздогнала ще під оглядом кількости клієнтелі і заробітків рівня минулого року й попередніх. Одначе, сподіваються речники літніх підприємств, що справи до кінця сезону ще поліпшаться. Дощова погода також вплинула на меншу кількість відвідувачів у таких славнозвісних місцях розваги для родин як Волт Дісней Ворлд на Флориді.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА РІЗНІ—ПРЕРІЗНІ неполадки, труднощі й затримки в господарці країни, все таки в економіці панує оптимізм, викликаний „зміною варти" в Білому Домі, який видно хоча б по тому, що цього року запотрєбування на „екзекутивників" більше, як попереднього року, аж на 26 відсотків. Ці керівники з горішнього ешелону діставатимуть заробітну річну платню 100,000 долярів і вище. Бизнес постійно шукає таких керівників і працю кваліфікованим особам не важко знайти.

На Союзівці виступають мистецькі одиниці і ансамблі

Вокальний ансамбль „Намисто".

Союзівка. — В суботу, 18-го липня ц. р., тут, на відпочинково-культурній Оселі Українського Народного Союзу в рамках культурних вечорів, призначених для гостей і відвідувачів, успішно виступили професор гри на скрипці і сам відомий скрипаль Володимир Третяк і молода співачка, яка, до речі, дебютувала тут цей раз, сопрано Лідія Тамара Гаврилюк.

Проф. В. Третяк, якого присутні тепло вітали, відіграв на скрипці і на віолі кілька речей при фортепіяновому супроводі Леоніда Вербицького, піяніста-композитора, який нещодавно прибув з України і тепер на літо затруднений на Союзівці.

Співачка Ліда Гаврилюк проспівала при акомпаньяменті Фернандо Ріваса кільканадцять пісень і наддаток — пісню Володимира Івасюка „Ти, моє крило".

Між виступами скрипаля і співачки Аня Дидик, постійна конферансьє мистецьких програм на Союзівці, і Марта Кордуба, працівниця в головній канцелярії УНС, переконуючи виконали скеч на союзові теми.

Серед гостей було багато секретарів та інших урядовців Відділів УНС, а також головний касир УНС мґр Уляна Дячук з мужем, головний радний інж. Анатолій Дорошенко з дружиною, і член редакції „Свободи" ред. Володимир Левенець з дружиною, яких представила публіці конферансьє А. Дидик.

В неділю у вечірніх годинах був висвітлений фільм про нищівну дію вулкану на горі „Святої Гелени" у стейті Вашінґтон. Світлив Денис Стахів.

Після мистецької програми відбулася забава під звуки оркестри Союзівки, якою керує Алек Худолій на просторій площадці під зоряним небом Союзівки.

У мистецькій програмі, яка відбудеться в наступну

(Закінгення на стор. 3)

Померла визначна громадянка Катерина Пелешок

Ню Йорк, Н. Й. — З Головної Управи Союзу Українок Америки надійшла вістка, що в понеділок, 20-го липня, упокоїлася навіки Катерина з Шумейків Пелешок, на 82 році життя, відома діячка Американської України, добра Самаритянка для всіх скитальців, які масами прибували до цієї країни в кінці сорокових і на початку п'ятидесятих років.

К. Пелешок була членкою багатьох українських організацій на керівних і рядових позиціях, почесною членкою СУА, яка працювала поруч з св. п. Оленою Лотоцькою десятки років на форумі СУА на всіх можливих щаблях цієї організації, починаючи від головства у Відділі до заступниці голови Крайової Централі та головства в Контрольній Комісії.

Народилася св. п. Катерина 20-го серпня 1898 року в Бірках Великих біля Тернополя і приїхала до ЗСА молодою дівчиною. Тут одружилася з відомим українським діячем св. п. Корнилом Пелешком і працювала разом з ним і після його

Св. п. Катерина Пелешок в роки своєї діяльности

смерти на громадській ниві безперебійно протягом 60-ти років.

В середу, 22-го липня, буде відправлена Панахида о год. 7:30 увечері. Похорон св. п. Катерини Пелешок відбудеться в четвер, 23-го липня ц. р., з похоронного заведення Петра Яреми о год. 9:30 ранку до церкви Святого Юра, а звідти на цвинтар Святого Духа в Гемтонбурзі, Н. Й., де вона буде похована поруч її мужа.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Допомога караїбським країнам

Кілька днів тому відбулася конференція міністрів закордонних справ чотирьох країн Західньої Півкулі в справі допомоги караїбським державам. У конференції, що відбулася у Нассав на Багамських островах, взяли участь міністри закордонних справ Канади, Мехіко, ЗСА та Венесуелі. Всі вони одноголосно рішили, що економічно відсталі країни Караїбського басейну зможуть скористати з економічної допомоги без „жадних економічних чи політичних передумов".

У цьому самому комунікаті сказано, одначе, що держави, які нестимуть економічну допомогу, можуть мати свобідний вибір, як і щодо країн, яким вони захочуть допомагати, так і щодо засобів допомоги.

Це був свого роду компроміс між суперечними поглядами, бож Мехіко настоювало на цьому, що ніяку країну, навіть Кубу, не можна виключити від цієї допомоги.

Уряд ЗСА є переконаний, що така допомога, з участю приватного сектора, дасть ініціятиву та заохоту в напрямі поборювання суспільного безладдя та комуністичної інфільтрації. Як теж, на думку американського Уряду, ці малі країни, з якими ЗСА і три інші країни мусять жити в добросусідських взаєминах терплять від економічної нужди і цим самим така економічна допомога конечна. В інтересі Америки, Мехіко, Канади й Венесуелі, є це, щоб у тих країнах була політична, соціяльна і економічна стабільність. Бож саме нестабільність цих малих країн примушує їхніх мешканців виїжджати закордон, з чого виходить нелегальна еміграція до Америки і Канади, цим спричинюючи економічні труднощі в цих країнах.

Участь у цій конференції взяли: державний секретар Александер Гейґ (Америка) та міністри закордонних справ-Марк Мекґуіґан (Канада), Хорге Кастанеда де ля Роза (Мехіко) і Хозе Альберто Замбрано Валяско (Венесуеля).

Хоча деяким із цих караїбських країн дещо допомагають із закордону, всі чотири міністри закордонних справ погодилися у цьому, що конечною потребою є координація тих зусиль так між тими, які потребують допомоги, як теж між тими державами, що дають допомогу.

Рішено також почати консультації з урядами караїбських країн, як теж з іншими державами та міжнародними фінансовими інституціями. Друга така конференція відбудеться при кінці цього року.

Як відомо Америка річно допомагає цим країнам сумою 350 мільйонів долярів, як також купує дві третих їхніх експортів. Державний департамент заявив, що Уряд ЗСА буде старатися заохочувати до міжнародних і внутрішніх інвестицій в різні країни караїбського басейну, як теж до пожвавлення торговельних стосунків.

Речники Уряду ЗСА висловили бажання, щоб ця сконцентрована допомога не мала виключно американського характеру, але щоб була міжнародна.

Становище американського Уряду у цій справі — правильне, бо, звичайно, так буває, що антиамериканська пропаганда, що виходить з Москви завжди характеризує американську економічну допомогу як засіб політичної чи мілітарної контролі тієї країни, що дістає допомогу.

Ця ініціятива чотирьох держав на Багамських островах — доцільна і конечна, бо економічне покращання цих країн унеможливить успішне проникання до них комуністичних елементів, яких вишколює Куба з матеріяльною допомогою Москви тільки з цією метою, щоб сіяти хаос і терор, і тим робом починати „революцію" чи „війну за національне визволення з капіталістичного ярма".

Певного роду запорукою успіху цієї плянованої допомоги є присутність Мехіко й Венесуелі — країн, які часто пристають із тими державами Центральної і Південної Америки, в яких-легітимні чи неслушні жалі до Америки.

ПІСЛЯ ПОРТУГАЛЬСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ, ЯКОЮ закінчено довгий період одноособової диктатури, нові державні чинники провели націоналізацію банків і забезпечених компаній. Був це час, коли ліві угрупування були дуже міцні й сподівалися тим кроком започаткувати процес загальної соціялізації. Вважається, що в країні настали поважні зміни й сьогодні при владі є центроправий уряд. В осередку заінтересувань і зусиль теперішнього уряду є господарські проблеми. Революція потягнула за собою основні пересунення у господарському житті Португалії й дотепер воно ще ані не піднеслося, ані не знайшло своїх нормальних берегів. Серед запланованих заходів було перевести денаціоналізацію банків і забезпечених інституцій, щоб таким чином створити кращі можливості капіталізації, бо брак інвестиційних капіталів є одною з теперішніх причин відставання. Одначе тому спротивилися контрольна група, зложена з військовиків, й очолена президентом генералом Рамальо Інесом. Група ця, яку установила конституція, заявила, що денаціоналізація була б не конституційним актом.

Роман Рахманний

ДИЯВОЛЬСЬКА АЛЬТЕРНАТИВА АМЕРИКИ ТА ЇЇ СОЮЗНИКІВ

II

Ще 1975 року, в листопадовому випуску журналу, присвяченому питанням збройних сил країн совєтського бльоку, заново зформульовано тезу Кремля про те, що сучасна військова техніка і збройні сили комуністичної держави далі являють собою потужний засіб продовжування політики.

„Преміса марксо-ленінізму про війну, як продовження політики військовими засобами, залишається правильною також в атмосфері основних змін у військовому ділі. Спроби певних буржуазних ідеологів доказати, що, мовляв, ядерноракетна зброя поставила війну поза рамки політики та що ядерна війна зокрема виходить поза межі політичного контролю, є теоретично неправильні та політично реакційні твердження". Адже (сказано у цій же статті) „історичне співвідношення між політикою і війною далі зберігає свою правдивість і в застосуванні зброї масового знищування... Сьогодні державна влада має під своїм безпосереднім наглядом неймовірно ефективніші засоби для такої війни, ніж вона мала колись...

Навіть без цього й подібних теоетичних засновків совєтських військових керівників щодо сучасних збройних сил в експансіоністській політиці Кремля, державні керівники Америки та її союзників знають свою ситуацію, що її створює їм такий суперник. Москва незмінно силкується своєю зростаючою військовою потугою розширювати сферу своїх впливів на всій земній кулі. Якщо Захід не поступиться перед цим тиском, тоді Кремль застосує ядерноракетну зброю, бо війна — згідно з теорією російських військовиків і політиків — являє собою тільки „продовження політики". Значить, збільшена нищівна сила сучасного озброєння армії, зокрема багатозарядними ядерними ракетами, не виключає можливости такого „продовження" навіть засобами масового знищування.

Усвідомлення цієї небезпеки все ще не приходиться легко ні політикам, ні інтелектуалам, ані пересічним громадянам будь-якої демократичної держави. Її суспільство, її культуротворчі політичні, економічні та військові установи широко відкриті не тільки для власних громадян, але й для проникання ворожої агентури з допомогою шпигунів, зрадників-коляборантів і підступних пропагандистів. Вони доволі успішно вивчають установи і все суспільство даної демократичної країни і силкуються його розкласти.

Америка сьогодні — головний об'єкт тієї атаки совєтоpосійських термітів.

Живучість демократії...

А все ж таки, не зважаючи на значні конкретні успіхи цих термітів, народовладні системи правлінь Америки та її союзників (насамперед Великобританії, Західньої Німеччини і Франції) не рухнули й не завалилися під цим концентричним наступом Кремля, що триває уже принаймні 30 років. Значить ці суспільства і їхні державотворчі установи — здорові та зберегли ще багато снаги, щоб відроджуватися після кожної чергової атаки злоякісних клітин у своєму організмі.

Поряд з цим, американська технологічна винахідливість допомагає політичним і військовим діячам Америки рівноважити якісно й кількісно цю найпотужнішу армію в світі та зберігати за собою якісну перевагу в ядерноракетному озброєнні. Американські керівники сьогодні розуміють, що Совєтський Союз, з допомогою своїх сателітів, може незабаром досягти збройної переваги над Америкою та її союзниками в кожному аспекті озброєння. А це означає здати себе на ласку й неласку Кремля, політично й економічно капітулювати на вимогу Москви в кожному районі землі та космосу.

Вступна частина американської дилеми постає саме на тлі таких зловісних виглядів: — Чи і як перевиховати своє суспільство „добродушних травоїдів" у повноцінних людей, свідомих вартости свого стилю життя і спроможних зрозуміти смертельну небезпеку для нього?.. Це означає перетворити мільйони створінь, схильних веґетувати під будь-яким сонцем. У людей, здібних оборонятися навіть зброєю від зловмисних шкідників.

Люди українського роду, що становлять частину американського, чи взагалі „західнього" суспільства (як і їхні співгромадяни іншого роду, але такого самого світовідчування, що й українці) мають священний обов'язок допомогти психологічно, розумово й фізично переозброїти Америку та її союзників. Це зусилля є в інтересі українців й українок, що самі, або предки яких знайшли твердий ґрунт під ногами в цих країнах і користуються всіма вольностями їхніх суспільно-політичних структур.

На рогах дилеми

Справжня альтернатива Америки та її союзників виникає тоді (себто: вже сьогодні), коли їхнім керівникам доводиться вирішувати практичні аспекти стратегії оборонних, відплатних, остережних чи навіть тотальних ударів у випадку кремлівського „продовження політики" свого тиску засобами масового знищування нехай тільки в обмеженому обсягові.

(Закінчення на стор. 4)

Святослав Караванський

Дружня бесіда

ПИТАННЯ: Які настрої молоді в Україні?

ВІДПОВІДЬ: У системі тотального засилля совєтської ідеології важко, а тим більше у молодому віці, виробити незалежний від офіційного тиску світогляд.

Чому я вжив тут слово „тиск"? Бож совєтська система ґрунтується на постійному слідкуванні за всім, що говорить і робить людина. І коли її дії та слова суперечать лінії партії, людина починає відчувати тиск. Крім арешту і суду можливі такі репресії:

1. Звільнення з праці, зняття з посади.
2. Виключення з навчального закладу.
3. Переведення на нижчеоплачувану працю.
4. Недопущення до підвищення по службі.
5. Надання відпустки у дуже невідповідний час (наприклад, зимою).
6. Виключення із списків на премію.
7. Хто чекає на квартиру, може втратити свою чергу і чекати без кінця.
8. Хто має власний будинок, може бути виселений з нього під приводом, що тут будуватимуться, наприклад, дитячі ясла, абощо.
9. Адміністративне виселення.
10. Позбавлення батьківства.
11. Скорочення пенсії, позбавлення стипендії, відмова направити до санаторії.

Цей список можна продовжити. У кожному конкретному випадку вишукується шлях, як „тиснути" на людину.

Ця система репресій змушує людей коритися владі і повторювати брехню, якою їх напомпове офіційна пропаганда.

Цікаво, що й на поселеннях цей тиск дає себе знати.

Наприклад, деякі канадські вчителі, неодноразово відвідуючи СССР, у інтерв'ю для „Вістей з України" всіляко вихваляли совєтську систему виховання, заявляючи, що „ваша система виховання дітей — найкраща в світі".

Щоб спростувати це твердження, досить сказати, що в СССР дітей судять з 12-літнього віку. У кожній області України є колонія малолітніх злочинців, де діти і підлітки, у віці від 12-ти до 18-ти років, відбувають покарання за вчинені злочини: убивства, крадіжки, ґвалтування, грабунки і навіть за наркотики, які в СССР так само поширені і серед малолітніх.

Але відкладемо цю дискусію до іншого разу, бо у приватних розмовах дехто із цих вчителів пояснив свою поведінку так: „Бачте, я вже був там 10 разів і хочу їздити далі".

Так от чим пояснюється згадане „захоплення!"

Людина не хоче гнівати совєтську владу, розуміючи або й діставши натяк, що як не дасть потрібного інтерв'ю, то більше не дістане візи до СССР.

Таким чином людина вільного світу, ставши перед вибором: говорити правду або вдатися до завуальованої брехні, вибирає друге заради своїх інтересів.

Я можу зрозуміти І. Дзюбу, якого репресії змусили говорити проти своєї совісти. Але як виправдати осіб, яким ніщо не загрожує і тільки особисті дрібничкові міркування змушують їх іти на торг із своєю совістю?

Справді доводиться погодитися, що система виховання, яка виховує людей, здарних на таку торгівлю, погана.

Тільки чи це є наслідок виховання чи це є успадкована рабська психологія, яку передано від діда-прадіда?

Якої долі, крім долі рабів заслуговують люди, які керуються у житті описаною вище „філософією"?

І хто нам винен, що частина нашої еліти має такий низький морально-етичний рівень?

Що ж тоді питати від молоді в Україні?

Мимоволі пригадуються такі рядки:

Україно! Україно!
Оце твої діти,
Твої квіти молодії,
Чорнилом политі.
Московською блекетою
В німецьких теплицях
Заглушені... Плач, Україно!
Бездітна вдовице!

Роман Процик

ПРОТИСТАВЛЕННЯ РУСИФІКАЦІЇ

Центральну увагу українців у діяспорі займає проблема прискореної ліквідації національної культури українського народу. Боротьба совєтського уряду з „українським буржуазним націоналізмом", тобто з українською національною свідомою інтеліґенцією, перевершує усі попередні напади на українське життя. Поширена урядом дискредитація, примусова вульгаризація та спустошення української культури й мови сприяє тому, що добра частина українського населення СССР воліє не знати нічого українського, вважаючи це пересудженим необхідним майбутнім злиттям української нації в одну, імперську націю.

Особливий тягар урядової русифікації падає на вищі наукові установи України, зокрема на університетські відділи суспільних наук і на відділення історії, філософії, літератури та мови Української Академії Наук. Старі кадри науковців відходять, а на їхні місця допускається малонадійний партійний елемент „професійних" науковців. Наприклад, в Інституті історії Академії наук УССР з відходом істориків давнини (XII-XУIII ст.) академіків Крип'якевича, Петровського, Гуслистого, Гуржія та інших, приходять молодші „історики" української історії, академіки та члени-кореспонденти Шевелєв (директор Інституту, автор праць з історії КПСС), Шлепаков) досліджує соціяльні історії ЗСА та Канади), Мельникова (історії комунізму), Супруненко (історія комуністичних рухів), Шевченко (історик XУIII—XIX ст.), Скаба (питання історії совєтського суспільства). Жадний з цих режимних лідерів історичних наук в УССР не має за собою досвіду з історії України перед XУIII століттям. Так постає питання, де мають рости майбутні історики історії України з-перед XУIII століття, коли в Інституті історії АН УССР немає спеціялістів з цих періодів?

Прогалина поширюється З недавніх перебувань в УССР на науковій виміні один американський історик заявив, що в Україні сьогодні зберігається багато цікавих документів з XIУ-XУIII століть, але над ними ніхто не працює, бо просто нема нікого з досвідом у читанні таких стародавніх рукописів.

Така підозра підтверджується самим Інститутом історії, який у збірнику про АН УССР подає такі відомості про напрям своїх наукових досліджень: історія соціялістичного та комуністичного будівництва; історичні зв'язки та непорушна дружба українського народу з братніми народами Союзу РСР; історія Великої Вітчизняної війни; історія Великої Жовтневої соціялістичної революції; історія феодалізму та капіталізму; історіографія та джерелознавство; зарубіжна історіографія історії України; історія зарубіжних соціялістичних країн; історія міжнародного робітничого та національно-визвольного руху; історія вітчизняної науки і техніки.

А вагомі праці Інституту історії, як наприклад, високо оцінена праця „Великий совєтський народ", чим раз менше мають до діла з історією, не говорячи вже про історію України. Протягом останніх кількох років усе дослідження української старовини припинено. З історії України викреслено історію.

Всупереч натискові русифікації українська людина в діяспорі шукає можливостей для збереження національних атрибутів. Вона, наприклад, поклала та далі кладе велику надію, що створена нею наукова й матеріяльна база для українського наукового центру в Гарварді не допустить до придушення й виродження української історії та підсилить постійний ріст „українськости" дорогою науки.

Перші такі наукові здобутки варто б оглянути зблизька. Можна звернути увагу на створений в 1977 році міжнародний квартальник Українського Наукового Інституту Гарвардського університету „Гарвардські Українські Студії"(ГУС") Цей науковий журнал репрезентує одну з обіцяних у 1971 році стадій розвитку українознавства в Гарвардському університеті. Досягнення журналу значні.

До місяця березня цього року надруковано 2,231 сторінок в п'ятьох томах (останній за 1981 рік покищо в першому зошиті). Всього вміщено 111 оригінальних наукових статтей, 8 публікацій джерел і знахідок та 40 рецензій. Усе це наукова праця 101 особи, в тому 71 не-українців і 30 українців. З українського вкладу є 15 молодих науковців віком від 30-ти до 40-ка років. Автори походять з десятьох країн світу, в тому 64 зі ЗСА (31 з самого Гарварду); 9 з Канади; 8 з Польщі, шість з Німеччини; три з Британії, Франції, Ізраїля та Румунії, і по одному з Японії та УССР.

Тематично в журналі „ГУС" друковано статті з ділянок історії (57, у тому 17 про княжу добу, 26 про козацьку, 10 з історії XIX ст., а чотири з історії XX ст., мовознавства (10), літературознавства (17), туркології (25), архівознавства (3), та культури, фолкльору тощо (7).

(Закінчення на стор. 4)

НАЙБІЛЬШ ПОПУЛЯРНОЮ політичною фігурою у Білому Домі вважається тепер недавно номінований дорадник президента Роналда Реґена для справ комунікації 39-річний Дейвид Ґерґен. Ґерґен, як відомо співпрацював раніше з урядами президентів Ричарда Ніксона і Джералда Форда, а тепер вважається ключовим співробітником Адміністрації Реґена.

СПІВРОБІТНИКИ ДЖІММІ КАРТЕРА категорично заперечили, що колишній президент задумує вже в найближчому часі перенестися до Атланти і покинути раз і назавжди рідне містечко Плейн в Джорджії. Ці ж співробітники кажуть, що це торгівці землею в Атланті поширюють такі неправдиві відомості, щоб підвищити ціну на землю.

ОФІЦІЙНІ РЕЧНИКИ Внутрішньої податкової служби прийняли з вдоволенням вирок про 30-денне ув'язнення колишнього секретаря Департаменту сільського господарства в уряді президента Джіммі Картера Ирла Баца за те, що він пофальшував свої податкові зізнання. Речники підкреслили, що навіть легке покарання допоможе привернути довір'я у платників податків, що ніхто не може бути виїмком, якщо допускається фальсифікацій.

Д-р Марія Кобринська

КИТАЙ І ЙОГО НАЦІОНАЛЬНІ МЕНШИНИ

II

Відмінні умовини автономних реґіонів промовляли теж за тим, щоб відступити від загальної норми відносно плянування родин. В автономних реґіонах та округах, де мешкають національні меншини, не обов'язує контроля родин, що її Пекін в основному економічними середниками переводить досить послідовно в життя серед китайців ган у середущих і східніх провінціях держави.

Демографічні процеси та проблема перенаселення східніх і центральних провінцій Китаю, — низина між Жовтою рікою і Янгтсе належить до найгустіше заселених частин світу, — поєдналися з питанням прохарчування великої кількости людей та недоживленням, де традиційним поздоровленням, стрічних є питання „Чи ти вже їв сьогодні?"

Ці дві життєві проблеми Китаю находять часткову розв'язку і часткове економічне виправдання в переселюванні китайців ган в автономічні реґіони. Ці ж проблеми частково послаблюють політичний арґумент проти такого рішення.

Національні меншини Китаю творять п'ять автономних реґіонів: Внутрішня Монголія, Сінкіянґ, Тібет, Нінґсія та Квангсі. Автономний реґіон Внутрішня Монголія заснований 1-го травня 1949 року, як перший територіяльно-етнічний твір для національних меншин. Є це форма самоуправи для розв'язки етнічних і соціяльних проблем даного реґіону в рамах загальної політики держави. Автономний реґіон Внутрішня Монголія займає поверхню 173,700 кв. миль і начислює 8,600,000 людей.

Крім монголів живуть тут і інші меншини: гуй, ганшу, тагур, корейці та еванки. Нині монголи становлять всього 20 відсотків усієї людности реґіону головно наслідком напливу китайців ган. В останньому часі можна навіть спостерігати певний опір монголів у обороні свого стану посідання. Монголи — визнавці буддизму-лямаїзму. Вони мають свою мову, що відрізняється від китайської, та своє письмо. Вони близько споріднені з мешканцями Зовнішньої Монголії мовою та культурою.

Північна границя Китаю розділює обидві Монголії — Внутрішню, складову частину Китайської Народної Республіки, та Зовнішню, Народну Республіку Зовнішньої Монголії. Ще в середньовіччі зустрілися китайці з монголами на своєму історичному шляху. В XIII столітті Джінґісхан зайняв був частину Китаю, а його внук Кублай-хан, перший китайський володар монгольської династії, з'єднав у своїх руках усі китайські землі.

Володіння монголів не тривало, однак, довго. Розглядаючи справу на тлі соціологічному і історичному, прийдеться ствердити, що монголи прив'язані до своїх традицій і серед змінних життєвих умовин не затратили своєї мови, своїх етнічних ціх та не дали втягнутися чужим культурам. Від ствердження своєї відрубности починається процес національного пробудження, що веде до освідомлення ширших народних мас.

І монголи віднаходять Джінґісхана, свого великого героя. В містечку Ейджін Горо, біля кордонів Зовнішньої Монголії, вони упорядкували його могилу, побудувавши пам'ятник та започаткували при могилі величаві святкування, нав'язуючи до монгольських традицій. В цих торжествах беруть участь представники центрального уряду в Пекіні й автономного реґіону Внутрішньої Монголії з Гогот.

Велику частину автономного реґіону займає пустиня Ґобі (гобі, монгольське слово, означає каміння, рінь, пісок). В льокальній географії ця пустеля розділяється на три менші: Улян Буг, Тенґер та Бадаян Джаран. Рівнобіжно до Ґобі біжить Жовта Ріка своєю горішньою течією. Посеред високорівні примістилася столиця реґіону Гогот, а дальше простягаються славні монгольські пасовиська. Це сприяє тваринництву, що є основою економіки населення.

Монголи — славетні вершники, які століттями жили життям кочовиків. Ще й нині є поверх чверть мільйона пастухів-номадів, що зі своїми отарами кочують, шукаючи паші та води. З уваги на державну безпеку у тій прикордонній полосі і політичну стабільність, як рівнож шукаючи економічного росту, що його можуть дати осілі господарства пастушого типу, китайський уряд організує кочовиків-пастухів у комуни, даючи їм змогу займатися й надалі їхнім традиційним скотарством.

Тут будуються оселі, визначуються пасовиська, наладнується система наводнювання. Експеримент удався. Офіційні джерела повідомляють, що кількість тварин збільшилася вчетверо, збільшилася теж продукція збіжжя. Внутрішня Монголія має родовища вугілля і заліза. В останньому часі тут розвинулася залізорудна та хемічна промисловість, будова машин і легка індустрія.

Автономний реґіон Сінкіянґ Уйґур налічує 11 мільйонів населення, з чого половину займають уйгури, решта — це казаки, киргизи, узбеки, татари й інші, — разом 13 національних меншин. Вони тюркського походження, визнавці ісляму (сунні), близько споріднені расою, мовою і релігією з народами Середньої Азії, що належать до СССР. Серед них вичувається до Східнього Туркестану.

Сінкіянґ Уйґур — найдальше на захід висунена частина КНР — сусідує безпосередньо з СССР. Вона займає одну шосту частину цілої території Китаю. Столиця Урумчі лежить серед зеленої оази в сухій незаселеній пустелі. На півночі простягаються вкриті снігом Небесні Гори — Тянь Шань.

Тут, у Сінкіянґ, цивілізація Китаю бачила кочовиків Середньої Азії. Вже в давнину ця територія входила в сферу заінтересувань китайських володарів. Тут починався овіяний переказами Шовковий шлях. Сюди їхали каравани з Китаю на Захід, що везли шовкові тканини, чай, порцеляну, мистецькі вироби і прянощі. Нав'язувалися тут торговельні зв'язки, що розвивалися головно за володарів монгольської династії та підупадали в часі воєнних завірюх.

Цим шляхом проникало до Китаю християнство, що його несли визнавці Несторія. В пізніших часах сюдою ішли посланці Риму в дорозі до Орди, коли над Европою нависла татарська загроза. Цією дорогою ішов міноритський чернець Пляно Карпіні, Рубріцій, Іван Монтекорвіно й у XУI столітті — єзуїт Маттео Ріккі.

(Продовження буде)

„Засумуй трембіто, та й на все Поділля..."

Після короткої недуги померла в лічниці у Трою 9-го червня цього року св.п. Анастазія, з Базарів, Вербицька на 88-му році життя. Народилася вона в 1893 році в Настасові, повіт Тернопіль, у патріотичній селянській заможній родині, Обдарована гарним голосом і красою, вже в школі виступала на сцені, співала в хорі, деклямувала, грала головні ролі в театральному гуртку, була алтивна в „Січі", виступала на різних наших імпрезах в цілій околиці Тернополі. За Першої світової війни весь Настасів евакуйовано на захід, село було знищене.

А. Вербицька пережила багато важких часів, зустрічала з великою радістю відновлення української держави над Дніпром і в Західній Україні в листопаді 1918 року. В 1920 року вийшла заміж за Івана Вербицького який, переслідуваний польською владою, виїхав в Арґентину в 1932 році. Виховала в патріотичному дусі трьох синів: Анатоля, Михайла, який загинув під Бродами, й Олега. В 1948 році переїхала в Америку з сином Анатолем, де спершу замешкала в сестри Ксені Бомби у Трою, пізніше перенеслася в сусідний Вотерфорд, де син працював.

Св.п. Анастазія належала до української католицької парафії в Коговзі, до 34-го Відділу СУА, до 191 Відділу УНС (із родиною). В 1965-66 рр. виступала в опері „Запорожець за Дунаєм" в ролі матері, співала в хорі, багато читала, цікавилася українським життям. любила вишивати, залишила багато вишиваних речей. Вона не опустила ніодної української імпрези, давала добрий приклад усім, мріяла про поворот до рідного Настасова, заложеного ще за княжих часів, що плекав наші давні традиції, та видав багато інтелігенції, а народна ноша Настасова належала до найкращих на Поділлі.

Її смерть викликала загальний жаль серед української громади всієї околиці. Після панахиди 12-го червня У.Омецінська прощала покійну від 34-го Відділу СУА; ред. І.Дурбак — від краян із Золотого Поділля.

Похорони відбулися 13-го червня. Під час Служби Божої о.митрат В.Андрушшків попрощав покійну як зразкову, побожну парафіянку; над могилою попрощала її як українську патріотку У.Омецінська від української громади та поклала на її труну грудку української землі. Під час тризни син Анатоль подякував усім, що віддали останню прислугу його матері, зокрема З.Білас за грудку української землі, що її зложила У.Омецінська.

Покійна залишила двох синів, дві невістки, трьох внуків і одну внучку.

Краян

Австралія...

(Продовження зі стор. 1)

подарунками, книжками й газетами. Як звичайно буває, серед чесних людей органи КҐБ завжди насаджували своїх аґентів, які прикриваючись українським патріотизмом, виконували завдання совєтських секретних служб.

Добре сталося, що на це англомовна австралійська преса, а за нею й етнічна преса звернула увагу. Бо хоч українці знали про це й стосували різні міри обережности, тепер ще більше уваги присвятять тій справі.

Виставка ґалерії О. Соневицької у Гантері

Вже сьомий раз відбувається літня виставка картин ґалерії Ольги Соневицької з Ню Йорку в Гантері (дорога 23 А, 2 хвилини їзди автом від церкви на захід, напрям Лексінґтон). Цього літа виставлені картини 25 мисткинь і мистців зі всього світа.

Ніна Березницька-Радзіюл виставила акварельні краєвиди з її рідної Полтавщини, квіти, краєвиди, дереворити; Б. Божемський — краєвиди; Н. Винярська — квіти, краєвиди; Я. Гніздовський — дереворити; Д. Горняткевич — краєвиди; Ю. Гура „Бандурист"; Л. Гуцалюк з Парижу — архітектура ; Ґебус-Баранецька — дереворити: гуцульські краєвиди; С. Ґеруляк — керамічна картина — Богородиця; С. Карафа-Корбут з України — „Сирітка", „Залізняк" і інші; О. Климко, Катря Кричевська — краєвиди з України: жнива, церква в Колодяжному, прачки; Олена Кульчицька — дереворити: церква, зима; Никифор з Криниці — дві картини; Зоя Лимар з України — квіти; О. Мазурик з Парижу — квіти; В. Овсак з Карпатської України — краєвиди; Дарія Орищук з України — квіти, М. Роговська; В. Савчак з Австралії — квіти; А. Сологуб з Парижу- гваш — „Марокко"; С. Степанюк з України — краєвид з Криворівні на Гуцульщині; Л. Стругацька, Ірина Фединишин — квіти, М. Цуканова — „Мені тринадцятий минало".

Тематика, як і техніка дуже різноманітні: акварелі, олійні картини, дереворити, керамічна картина тощо. Бачимо наших найвизначніших мисткинь і мистців — Олена Кульчицька, Катря Кричевська, Я. Гніздовський, Л. Гуцалюк та інших.

Притягають картини з сучасної України, та картини мистців родом з України, що вичаровують візію батьківщини у вітчизняних краєвидах. Є деякі унікальні картини, що заслуговують на увагу наших любителів малярського мистецтва.

Ця літня ґалерія триватиме до кінця літа.

І. Д.

На Союзівці...

(Продовження зі стор. 1)

суботу, 25-го липня, о год. 8:30 увечорі, виступить вокальний ансамбль-секстет „Намисто" з Вашінгтону, а в неділю, 25-го липня, експонуватиме на виставці свої картини Ірина Гомотюк-Зелик.

„Намисто", в якому співає шість співачок: С. Круль, Н. Захарченко, В. Звадюк, О. Лев, І. Ясінська і В.Пилипець, зорганізувався в 1972 році для популяризації традиційних і сучасних українських пісень. Керує цим жіночим вокальним секстетом музичний директор Петро Круль; їх адміністратор — Олег Звадюк.

Вже в 1976 році була появилася перша платівка секстету під заголовком „Намисто співає", а в минулому році вийшла друга платівка, присвячена творчості Володимира Івасюка, талановитого пісняра, композитора, музиканта і поета, який загинув з рук КҐБ під Львовом.

Цей концерт, перший на „Союзівці", включатиме здебільшого твори незабутнього В. Івасюка, які вміщено на другій платівці „Намиста". Ансамбль інтенсивно виступає у ЗСА, і за ними вже успішні виступи в Ню Йорку, Філядельфії, Нюарку, Балтиморі, Ричмонді й у Вашінгтоні.

ЦЬОГО РОКУ навістила Китай катастрофа, яка стається там щокілька років. Ріка Янгсе вилилася з берегів після шестиденних великих дощів. У минулому така катастрофа забирала мільйони жертв, наслідків цьогорічного виливу ще не подано до відома.

Повідомляємо Рідних, Приятелів та Знайомих, що

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ з ПАНАХИДОЮ

за спокій Душ померлих в Сибірі, в тюрмі і на засланні

бл. п.

ДАРІЇ з ШУХЕВИЧІВ і ВОЛОДИМИРА СТАРОСОЛЬСЬКИХ

буде відправлене

в церкві св. Івана Хрестителя у Гантері, Н. Й.

в суботу, 25-го липня 1981 р., о год. 9 ранку

ДІТИ, ВНУКИ І ПРАВНУКИ з Родинами

У ТРЕТЮ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нашого Найдорожчого

ТАТА І ДІДУСЯ

Протопресвітера отця д-ра

ЯКОВА КОСТЕЦКОГО

буде відслужена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

у суботу, дня 25-го липня 1981 р., о год. 8-ій рано, в Церкві-Пам'ятнику в Бавнд Бруку, Н. Дж.

І ПАНАХИДА

на могилі Покійного,

про що повідомляє

син — АНТОНІН

і просить Друзів і Знайомих в цей день помолитися за Його світлу Душу.

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ, 22-го ЛИПНЯ 1980 р. відійшла від нас у Вічність наша Дорога ДРУЖИНА, МАТИ І БАБЦЯ

бл. п.

МАРІЙКА МУЗИКА БАТЮК

Покійна померла після тяжкої недуги в шпиталі св. Івана у Квінсі, Н. Й., проживши 77 років. Залишила в смутку вірного мужа, сина з дружиною і двоє внуків, велику родину тут і в Україні.

В першу річницю Її смерти, згадуємо Її з вдячністю і любов'ю і будемо завжди згадувати, бо на це Вона собі заслужила.

Вірний МУЖ з РОДИНОЮ

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п.

ДАРІЇ зі СТРІЛЬЧИКІВ КОМАРИНСЬКОЇ

буде відправлена

в п'ятницю, 24-го липня 1981 року, о год. 8:30 ранку

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА

в церкві св. Юра в Ню Йорку

Приятелів і Знайомих просимо згадати Покійну в цей день молитвою і добрим словом.

РОДИНА

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що дня 20-го липня 1981 року, упокоїлась в Бозі,

наша Найдорожча ТЕТА І СЕСТРА

бл. п.

КАТЕРИНА зі ШУМЕЙКІВ ПЕЛЕШОК

народжена 20-го серпня 1898 р. в Бірках Великих коло Тернополя, Україна.

ПАНАХИДА в середу, 22 липня 1981 р., о 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН в четвер, 23-го липня 1981 р., о год. 9:30 ранку, з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра, а після Богослуження на український католицький цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й., біля домовини бл. п. Її мужа Корнила.

Горем прибиті:

сестри:
- АНТОНІНА в Україні з родиною
- ТЕКЛЯ СІЛЬВЕСКІ з родиною

братанки:
- АНТІН ШУМЕЙКО
- ТЕОДОР ШУМЕЙКО

братаниці:
- МЕРІ КАРПЕНТЕР
- АННА СЕДЛАК
- СОФІЯ БУКАТА з родинами

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

з жалем повідомляє Членство і Громадянство, що 20-го липня 1981 року відійшла у Вічність,

бл. п.

КАТЕРИНА з ШУМЕЙКІВ ПЕЛЕШОК

заступниця Голови СУА від 1950-1959 р., голова Контрольної Комісії СУА від 1962-1971 р., а від 1971 р. почесна членка Союзу Українок Америки, визначна громадянка.

ПОХОРОН відбудеться в четвер, 23-го липня 1981 р.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

У Зоряне Царство Духа Предків Наших, відійшов 15-го квітня 10,981 року Дажбожого, Побратим наш, Вірний Визнавець Рідної Української Національної Віри, утвердженої в науці Учителя-Пророка

ЛЕВА СИЛЕНКА,

Голова Правління Станиці ОСІДУ РУНВіри, в Сан Дієґо, бувший довголітній в'язень концтаборів СССР,

економіст

МИРОСЛАВ М. ШКВАР-ШКВАРЧЕНКО

народжений 4-го вересня 10,900 року Дажбожого на Харківщині.

Похований за обрядом Рідної Віри в СВЯОРПІ (Святині Оріянської Пам'яті) на Оріяні, в Спрінґ Ґлен, Ню Йорк.

Прощай Побратиме, прощай Побратиме,
Величний і рідний прощай,
Дажбог твою душу завжди берегтиме
І дасть їй безсмертя і рай.

Прощай Побратиме, ідеш ти до Оря,
Ідеш ти до матері Лель,
Немає ні смутку, немає ні горя
У храмі небесних осель.

Прощай Побратиме, і днини, і ночі,
Не будуть тривожить тебе,
Поглянь, прославляють заплакані очі,
Життя трудівниче твоє.

Прощай Побратиме, в Дажбожі заграви
Промінням полинула вість,
Що йдеш ти до предків великої слави,
Як син їхній — праведний гість.

Прощай Побратиме, прощай Побратиме,
Величний і рідний прощай,
Дажбог твою душу завжди берегтиме
І дасть їй безсмертя і рай.

Дружина — ЛЮДМИЛА (ДУСЯ)
І ПРАВЛІННЯ СТАНИЦІ ім. ОЛЕГА ВІЩОГО (ОСІДУ РУНВіри), Сан Дієґо, Каліфорнія

Протиставлення...

(*Продовження зі стор. 2*)

Звідки з'явилося так багато знавців і досліджень про Україну? Можна спостерегти, що, наприклад, в березневому числі з цього року надруковано статтю професора Оксфордського університету в Англії князя Дмітрія Оболенського, про малознаний церковно-слов'янський графіт з собору Св. Софії в Стамбулі з приблизно 1432 року. В графіті згадано київського митрополита Герасима. Проф. Оболенський, правдоподібно, поміщував би свої дослідження в журналах російських студій (як це він робив попередньо), хоч зміст його статтей не вкладався в рамки російських досліджень. Але тепер проф. Оболенський ,вирішив, що його досліди доцільніше буде вкласти в засяг української історії і що відповідним на це форумом буде журнал „Гарвардські Українські Студії". Можна вважати, що усі понад 70 не-українців, які дописували до „ГУС", їхніми працями підтвердили факт існування української науки в світі. Вони таким чином з наукових катедр засвідчують перед світом, що Україна й українська культура була, є та завжди буде.

Ліквідації національної культури нашого народу Москва не досягне, саме у великій мірі через труд і вміле старання творчої громади в діяспорі. Усунення історії України з Інституту історії АН УССР і, з другого боку — інкорпорація усіх діб історії України в міжнародну наукову сферу гарвардським журналом — це немов порядкові ходи опонентів на шахівниці, де грають за долю українського національного буття. Совєтський тяг — витиснення усього українського з історії України. Наш тяг — включення української науки у форум світової. Дальші ходи гарвардського наукового осередку залежатимуть від матеріяльної бази, яку йому дадуть вільні українці діяспори.

СІМНАДЦЯТЬ РОКІВ музична вистава „Скрипаль на даху" чарувала і чарує досі глядачів у Ню Йорку і скрізь по Америці в тисячах вистав, а цього року він перейшов на сцену престижевого Ню Йорк Стейт Театру в Лінкольн Центрі з оригінальними артистами, які грали прем'єру на Бродвеї в „Імперіяльному театрі". Хоч провідний актор Гершел Бернарді грав цю саму ролю Тевиї тисячу разів, цю клясичну ролю він грає знову й знову з новим підходом: „Я тепер старший, — каже він. — Я підхожу до ролі Тевиї з більшим розумінням. Я маю три доньки. Я маю більше радости і знаю більше горя...Я є інший нині".

Скарби українського духу у Клівленді

Після великого успіху в Чікаго, про що згадує „Свобода" у своєму 94-му числі, мисткиня Тетяна Баюк з Чікаго, відповідаючи на запрошення Сестрицтва Пресвятої Богородиці, при парафії Св. Покрови в Клівленді—Пармі, відвідала 31-го травня цього року Клівленд і тут, у Культурно-Освітньому Осередку церкви Св. Покрови, висвітлила фільм „Неопалима Купина" (Незгасаючий кущ), про українську дерев'яну архітектуру.

Мисткиня працювала над фільмом понад чотири роки збираючи матеріяли, студіюючи у бібліотеках різні документи. У висліді таких приготувань вона розмалювала понад 150 дерев'яних церков, зробила з них разом із своїм чоловіком прозірки, підібрала відповідні уривки українських музичних композицій, приготовила схематичні мапи місцевостей церков і в такий спосіб створила цілість, якою увіковічнила найбільш типові і зразкові твори української дерев'яної архітектури, збагатила українську культуру, що вічно жеврітиме як свідок скарбів українського духу.

Висвітлювання фільму тривало з перервою дві години і залишило у глядачів незабутні враження.

Гарно підібрана музика, приємний, рівний і спокійний голос мисткині провадили нас по областях України, почавши з Київщини і на Львівщині кінчаючи, відривали нас від сірих днів нашого щоденного життя і переносили у казковий світ рідної України.

Із примерклої давнини виринали образи минулого українського народу, а понад всім височіли стрункі бані церков, символ його незнищимости.

У залі царила ідеальна тишина і скупчення. Хоть заля була виповнена вщерть здавалось, що з кожним словом мисткині, з кожною церквою, що пересувалась по екрані фільму заля порожніла, бо кожний з нас мандрував стежками пережитих подій по широких просторах України, відтворюючи у своїй пам'яті найбільш яскраві образи минулого.

Вони пригадували нам хто наші батьки, хто ми, ким і за що викинуті із рідних земель України, яке наше призначення тут.

А мисткиня провадила нас далі по України, пояснюючи особливості будови кожної церкви, не забуваючи й про історичне значення деяких з них, як, наприклад, одна церква на Волині, в якій молився гетьман Богдан Хмельницький перед боєм з поляками, чи церква в Ромні, фундована в 1764 році останнім кошовим Січі Кальнишевським, чи собор Запорізької Січі в Новоселиці, над Самарою, що її побудував в 1773 році архітект Я.Погребняк.

А вслід за цим у голові народжувались різні думки. Відійшли у вічність люди, які будували ці церкви, затерлись навіть їхні імена у застарілих документах, проходили попри церкви різні події і перейшли до історії, а вони (церкви) й досі стоять, як німі свідки минулого, як жива книга народу.

І пригадуються наші мандрівки по чужих країнах Европи. Там кожний крок своїми пам'ятками, будівлями говорить про історію народу. Згадаймо лиш Грецію Італію, Німеччину, Австрію...Там через пам'ятники старини промовляють до нас тисячоліття даної країни.

У нас, в Україні, таких пам'ятників з кожним днем менше. Окупанти послідовно стараються щоб їх не було. Бо й не всі церкви, що ми їх оглядали, залишились досьогодні. Україна прибирає зовнішнє, чуже обличчя. На вулицях українських осель і міст „червоніють" чужі пам'ятники.

І в тому таке велике значення праці обоїх Баюків, бо вони хоч в документах стараються зберегти правдиве обличчя України, її правдиву історію.

При кінці парох церкви Св. Покрови о. д-р І.Тилявський подякував Тетяні Баюк і її чоловікові мгрові Орестові за їх цікавий, вартісний і приємний виступ. Українське громадянство повино всіми засобами піддержати їх працю.

Фільм „Неопалима Купина" повинен побачити кожний український осередок, кожний учень Школи Українознавства. Зібрані мисткинею матеріяли слід видати окремою книжкою, як допоміжний матеріял для українських шкіл, а перекладені на чужі мови вони стануть причинком до пізнання чужинцями української культури.

Іван Микита

Диявольська альтернатива...

(*Продовження зі стор. 2*)

Якщо вірити експертам, то сьогодні Америка навіть без допоміжної руки своїх головних союзників (ядерних великодержав — Англії та Франції, і надійної конвенціонально озброєної Західньої Німеччини) спроможна знищити до тла всю Росію в її сучасному імперіяльному виді. Щоправда, 25 тисяч важливих об'єктів на велетенській території СССР перевищують кількість ядерних ракет в арсеналі західніх союзників. Одначе для виведення з ладу російської великодержавної структури не треба аж такого численного прицілу. Обмежений приціл залишає можливість перетривання значної кількости мешканців Совєтського Союзу навіть при загальній війні з тотальним застосуванням ядерної зброї з усіх баз — наземних, повітряних і морських.

А втім, це не завдання стратегічної ядерноракетної зброї знищувати все населення і всі промислові райони. Її завдання — насамперед знищити ворожі ядерноракетні комплекси, військові бази й вибрані економічні об'єкти, що могли б допомогти військовій машині негайно відродитися до другого удару по західньо-союзницьких центрах оборони. Поряд з цим, ядерноракетна зброя повинна б ліквідувати політичне керівництво совєтського агресора в усій його складності та перешкодити йому в будь-якій координації дій своїх збройних сил. Паралельно, та у відповідній черговості, треба окремими ударами паралізувати загальну економічно-індустріяльну структуру тієї „тюрми народів" і не дозволити на відродження її наступально-оборонних спроможностей.

Між теоретиками й практиками стратегічних дослідів ведуться тривалі дебати про обсяг і черговість таких ударів, про „обмежені атомні операції", „єдиний інтегрований операційний плян" чи „протисилове націлювання". Для наших міркувань вистачає знати, що в межах можливого Америки сьогодні є спроможність знищити 70 відсотків совєтської „бази економічного відродження".

Таким чином, европейська частина СССР з уральським комплексом та певні райони совєтської Азії зазнали б цілковитої руйнації.

Україна під можливим ударом

Незалежно від того, чи це буде селективний удар відплатно-остережного характеру (у відповідь на московську селективну ядерну атаку!), чи т. зв. „єдиний інтегральний операційний удар" Україна так чи інакше знайдеться в обсягу дій міжконтинентальних і середніх ракет з багатозарядними атомними боєголовками. У статті „Бій за статус союзника" („Свобода" 4-го червня 1981 року) я натякнув на це, вказуючи, що московські ракетні комплекси-силоси розташовано в районі Києва, Деражні та Первомайська. Виелеміновуючи ці бази ракет далекої та міжконтинентальної дії, західні союзники вважають конечним знешкодити Донбас, як важливу „базу економічно-військового відродження" збройного потенціялу Совєтського Союзу.

Як миролюбні люди надлі, а не тільки на словах, американці постійно роблять компромісні поступки нахабному московському імперіялістові, що — згідно з висловом А. Солженіцина — розуміє і шанує тільки „мову кулака". Сьогоднішній збройний американський „кулак (якщо його не послаблять залізоїдні терміти) такий потужний, що він своїми наслідками лякає навіть його власників — політичних і військових керівників Америки. Вони зовсім щиро признаються до своєї „диявольської альтернативи".

— Яке б рішення ми не зробили у самооборонній ядерній стратегії, то так чи інакше загинуть мільйони людей і зазнають руйнації головні економічні райони їхніх країн. Тим часом Москва не тривожиться такою думкою, бо для кремлівських вельмож навіть термоядерна війна — це тільки продовження їхньої політики й дипломатичної гри, що має на меті давні всеросійські імперіяльні цілі.

Співчуваючи американським політичним і військовим діячам, українці у вільному світі повинні в інтересах українського народу шукати за „третім виходом" з тієї диявольської альтернативи, бо інакше йому загрожує тотальне знищення.

(Продовження буде)

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

ДРУЖИНА СК СУМ-А КЛІВЛЕНД-ПАРМА ЗДОБУЛА ЧАШУ СТЕЙТУ ОГАЙО

Турнір дружин молодих юнаків пройшов в днях 6, 13, 20 і 27-го травня ц. р. і в ньому взяло участь дев'ять клюбів за перше місце і чашу стейту Огайо.

У турнірі змагалися „Бролвю Гайтц", „Норд Омстед", „Віллобі", „Норд Риджвилл", „Юклид Дріблерс", „Клівленд Інтер", „Стов", „Сентрал Айкрон" і СК СУМ-А, Парма. В першій зустрічі дружина СУМ-А, виграла з клюбом „Стов Спітфаєр" двоцифровим вислідом 10:0. Переможні голі для нашої дружини стрілили: П. Возняк 2, М. Лішнянський 2, А. Футей 2, З. Зорій, Б. Темнюк і М. Тимош по одному.

З чергових змагань, що відбулися 13-го травня ц. р. , наша дружина перемогла клюб „Віллобі" знову високим вислідом 9:1. Стрільцями голів у цих змаганнях були: А. Футей 2, М. Попадюк 2, А. Тот 2, І. Богуславський, Б. Лішнянський і З. Зорій по одному.

У третіх з черги змаганнях, 20-го травня ц. р., наша дружина здобула перемогу з сильним клюбом „Сентрал Айкрон" вислідом 4:3. До перерви „Сентрал Айкрон" вели 2:0, але в другій половині сумівці вирівняли вислід 2:2. В догривці обидві дружини стрілили по одному голеві і судді заряди ли другу догривку, в якій наша дружина остаточно перерішила гру в свою користь. Голі для СК СУМ-А здобули: П. Возняк 2, А. Футей і Л. Сокореш по одному.

Фінальні змагання дружина СУМ-А відбула 27-го травня ц. р. з клюбом „Норд Риджвилл". Ця фінальна гра почалася обережно, обидві дружини створили догідні для здобуття голів ситуації, але вже в 12-ій хвилині наша дружина вела 1:0 Після цього в чергових 20-ти хвилинах наш напад здобув дальших чотири голі. Кінцевий вислід цієї фінальної зустрічі був 8:2, завдяки чому наша дружина здобула звання першуна і кубок стейту Огайо. Це вже третій раз за останніх п'ять років дружина СКУ СУМ-А здобула першенство стейту Огайо (1977, 1978 і 1981).

Великим успіхом дружини копаного м'яча СК СУМ-А було також те, що ряд її змагунів був вибраний до збірної стейту, молодших юнаків. З приємністю відмічуємо цих наших репрезентантів: І. Богуславський, А. Футей, І. Данко, Л. Сокореш, Б. Темнюк, М. Тимош, Р. Василик, З. Зорій. Треба згадати, що в цій же збірній виступав наш довголітній змагун СУМ -А Д. Дзюба, який під сучасну пору змагається в дружині УАСТ „Львів". Ця збірна вийшла на перше місце, здобувши шість точок із відношенням голів 13:1. Змагуни сумівської дружини здобули в них сім голів.

Успіхи наших юнацьких дружин копаного м'яча завдячуємо наполегливій і відданій праці на протязі довшого часу спортового референта і знаменитого тренера друга Л. Мудрого, який своєю працею при помочі інших друзів та батьків, здобуває все більші осяги в цій ділянці юнацького спорту.

Г. Головка

ВІСТІ З УКРАЇНИ

МОСКОВСЬКЕ „НЕТ" УКРАЇНСЬКОМУ КЛЮБОВІ „ШАХТАР"

Не зважаючи на згоду Федерації Футболу України і керівництва клюбу копаного м'яча українських вуглекопів „Шахтар, Центральна Футбольна Федерація СССР в Москві своїм рішучим „нєт" заборонила цьому українському клюбові взяти участь в турнірі чотирьох клюбів, що його організувала Північно-Американська Ліга Копаного М'яча. Причиною цього „нєт" нібито був змагун Стів Вегерлє, уродженець Південної Африки, який під сучасну пору змагається в складі „Космосу". До речі, цей змагун вже виступав в зустрічах у складі іншого клюбу на Флориді в змаганнях з російськими клюбами в попередніх роках, і тоді спортові політруки мовчали. Цим разом ішлося про український клюб, якого російські окупанти не бажали пускати до ЗСА, і тому в українській підсовєтській спортовій пресі не було жадної згадки про участь „Шахтаря" в турнірі в ЗСА.

Москва посилає українські дружини радше до країн Африки і Азії, де немає загрози можливої втечі, щоб вибрати волю. До ЗСА, Канади, Південної Америки вбільшості їдуть благонадійні московські клюби. Використовуючи необізнаність і наївність провідних чинників „Космосу" та ряду спортових журналістів в Ню Йорку, московські лідери хитро і вміло представили їм не тільки російську назву „Шахтьор", але і назвали місто Донецьке російським „Раша". Подані правдиві інформації про цей український клюб копаного м'яча відповідальним особам „Космосу" редакцією „Спортових вістей", в реклямі не використовували. Це повинні мати на увазі ті наші численні любителі цього спорту, які постійно відвідують тутешні гри цього клюбу.

ПЕРЕМОГИ УКРАЇНСЬКИХ ДРУЖИН

У 18-ій рунді змагань Вищої Ліги СССР усі українські клюби здобули перемоги. Лідер Вищої Ліги київське „Динамо" здобуло високу перемогу 4:0 на виїзді в Ташкенті з місцевим клюбом „Пахтакором".

„Шахтар" Донецьке переміг СКА Ростов-на-Доні таким же вислідом 4:0 . „Дніпро" Дніпропетровське перерішило зустріч у свою користь з клюбом „Нефтчі" Баку вислідом 3:0. „Чорноморець" Одеса переміг клюб „Кайрат" з Алма-Ата 1:0. Новик Вищої Ліги „Таврія" Симферополь переміг свого суперника „Зеніт" Ленінград вислідом 1:0.

УКРАЇНСЬКІ ЗМАГУНИ В ЗБІРНІЙ ЕВРОПИ

До збірної копаного м'яча Европи, що має відбути зустріч з збірною Чехо-Словаччини були вибрані два українські змагуни — О. Блохін і В. Буряк, обидва з київського „Динамо", третім змагуном з СССР в збірній буде Кіпяні з Грузії. Іншими змагунами в збірній Европи будуть: Шумахер (З. Німеччина), Концілія (Австрія), Пантеліч (Югославія), Кальц (З. Німеччина), Пеццай (Австрія), Гумберто (Португалія), Кроль (Голляндія), Мішель (Франція), Стойковіч (Югославія), Брайтнер (З. Німеччина), Мюллер (З. Німеччина), Нілаші (Мадярщина), Антоньоні (Італія), Шустер (З. Німеччина), Теречік (Мадярщина), Шуряк (Югославія), Боттерон (Франція), Шафнер (Австрія), Румменіґе (З. Німеччина), Кранкель (Австрія) і Марос (Греція).

(ок).